

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-311/23-C

Název	Základní škola Soběslav, tř. Dr. Edvarda Beneše 50
Sídlo	tř. Dr. Edvarda Beneše 50/18, 392 01 Soběslav II
E-mail	vlriha@zs-ebeso.cz
IČO	00582841
Identifikátor	600064913
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Vlastimil Říha
Zřizovatel	Město Soběslav
Místo inspekční činnosti	tř. Dr. Edvarda Beneše 50/18, 392 01 Soběslav II
Inspekční činnost na místě	20. 3. 2023 – 23. 3. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Soběslav, tř. Dr. Edvarda Beneše 50, Soběslav (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. K termínu inspekční činnosti se v základní škole vzdělávalo 531 žáků ve dvaceti šesti třídách, z toho 86 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní družinu navštěvovalo 247 účastníků v devíti odděleních.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vedení školy tvoří ředitel a zástupkyně ředitele školy, řízení školní družiny bylo vhodně delegováno na vedoucí vychovatelku. Ředitel školy působí ve funkci od roku 2007. V koncepci rozvoje školy stanovil na základě analýzy odpovídající cíle ke zlepšování kvality vzdělávání, pro jejich dosažení však nebyly zcela jednoznačně určeny jednotlivé dílčí kroky, cíle se daří proto naplňovat ve velmi rozdílné míře. Stejně tak nastavená pravidla a mechanismy pro organizování vlastní činnosti nejsou v některých oblastech důsledně dodržována. Nedostatky vykazuje především podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, jejichž počet se v posledním období výrazně navýšil. Vedení školy se v rámci kontrolní činnosti nepodařilo zachytit nedostatky ve vedení dokumentace, dílčí formální nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti. Nedostatečná je také zpětná vazba poskytovaná jednotlivým pedagogům ke kvalitě výuky, která by podporovala jejich profesní růst, vážne i zajištění metodické podpory prostřednictvím metodických orgánů.

Pedagogický sbor se za minulé období průběžně obměnil, výrazně se navýšil počet asistentů pedagoga. Ze sledovaných hodin bylo zřejmé, že jsou pedagogové svou prací zaujatí, spolupracují mezi sebou, sdílejí své zkušenosti, ale dopad na kvalitu vzdělávání má tato skutečnost jen omezený. Činnost předmětových komisí je především na 2. stupni výrazně formální. Efektivní způsoby jako například vzájemné hospitace jsou využívány pouze sporadicky. Další vzdělávání pedagogických pracovníků nevychází vždy z potřeb školy. Především oblasti péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, aktivizujících metod a forem výuky a oblasti individuálního pokroku každého žáka není věnována náležitá pozornost, případně se vyučujícím nedaří získané znalosti promítat v potřebné kvalitě a míře do výuky.

Škola systematicky podporuje tvořivost a nadání žáků v mnoha oblastech, zejména hudební, literární a výtvarné. Nápaditá výzdoba všech prostor školy spolu s prezentací výsledků prací žáků přispívá k vytváření podnětného prostředí. Škola úzce spolupracuje se zřizovatelem, sama aktivně hledá prostředky pro další zlepšení materiálních podmínek – vybudovala novou venkovní učebnu pro přírodovědné vzdělávání, dále učebnu jazyků, doplnila vybavení ICT technikou. Nechybí také spolupráce se školami v regionu a místními spolky a organizacemi.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledované hodiny byly obsahově dobře připravené, osobní vklad řady pedagogů byl pro žáky velmi inspirativní. Vstřícný a přátelský přístup pedagogů k žákům vytvářel příznivé a podnětné pracovní klima. Ve výuce žáci zpravidla dodržovali nastavená pravidla chování a komunikace, výuka měla hladký průběh. Lepší pochopení probíraného tématu bylo systematicky podpořeno intenzivním využíváním názorných pomůcek, demonstračních ukázek i didaktické techniky.

Nejčastěji využívané metody na 1. stupni směřovaly k činnostnímu učení se zaměřením na aktivní práci s mnoha názornými pomůckami, které výrazně aktivizovaly žáky a umožňovaly jim snadnější pochopení látky prostřednictvím vizualizace a haptických podnětů při učení. Pestřejší metody, jako je účelné zařazování skupinové práce, samostatné práce či práce ve dvojici byly zaznamenány na 1. stupni více u pátých ročníků. V různé míře se dařila aktivizace žáků na 2. stupni, především efektivní střídání činností a metod práce se zapojením zpravidla celé třídy probíhalo v hodinách jazykového vyučování. V ostatních předmětech se nedařilo aktivizovat všechny žáky. Učitelé často vstupovali do zadaných činností, nevytvářeli odpovídající prostor pro rozvoj samostatnosti či spolupráce žáků, ani

prostor pro vlastní vyjádření žáků a formulaci závěrů. V některých případech nebyl úkol efektivně zadán. Učitelé nevyužili možnost práce s různými informačními zdroji. Většinou se nedařilo vhodně využívat chybu jako přirozenou součást vzdělávacího procesu. Prvky formativního hodnocení, které by vedly k podpoře individuálního pokroku žáka, byly uplatněny pouze sporadicky, stejně tak závěry hodin nebyly v mnohých případech směřovány na vlastní učení žáků, měly formálnější charakter či chyběly zcela. Cílená diferenciací úkolů ve výuce spolu s možností výběru rozdílné obtížnosti úkolů či gradace úkolů se objevila na obou stupních ojediněle. Častá byla účinná dopomoc učitele žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, stejně přínosná byla práce i asistentů pedagoga.

Ve výuce na 1. stupni byl kladen důraz na rozvoj čtenářských dovedností především cvičeními na porozumění textu, práci s kvízy a didaktickými hrami. Někteří pedagogové využili postupů čtenářských dílen, avšak s různou mírou úspěšnosti. Na 2. stupni byla efektivní práce s texty zaznamenána v jazykovém vyučování, v jiných hodinách pouze velmi ojediněle. Čtenářský klub rozšířil své aktivity i do mateřských škol, žáci čtou dětem příběhy a podporují tak vrstevnickou motivaci a komunikační kompetence.

Zázemí školní družiny se zastaralejším vybavením je účelně doplněno využitím ostatních prostor školní zahrady, relaxačního hřiště a venkovní učebny podporující pestřejší nabídku zájmových aktivit. Školní družina poskytuje účastníkům přiměřeně bezpečné prostředí umožňující v rámci možností podnětné trávení volného času. Organizaci částečně negativně ovlivňuje elektronický vrátný s aplikací na předávání účastníků zákonným zástupcům, který není plně funkční a má rušivý vliv na vzdělávání v některých odděleních. V průběhu školního roku družina realizuje četné aktivity podporující sociální a osobnostní rozvoj účastníků se zaměřením na podporu dodržování tradic a zvyků. Značná pozornost je věnována tvořivým aktivitám, které se výrazně podílejí na seberealizaci účastníků v oblasti sportovní, umělecké a rukodělné. Zájmové vzdělávání je doplněno velmi rozmanitou nabídkou zájmových kroužků organizovanými školou. Na zájmové vzdělávání v době hlavních prázdnin navazuje pořádání oblíbeného příměstského letního tábora, určeného pro žáky školy i účastníky z blízkých okolních škol.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Při hodnocení škola zpravidla využívá klasifikaci známkami. Slovní hodnocení je využíváno v malé míře, pouze pro některé žáky se slabým prospěchem, často však nemá motivační charakter. Úroveň individuálních i skupinových výsledků vzdělávání žáků je zjišťována zejména pomocí standardních interních hodnotících nástrojů, jako je písemné a ústní zkoušení. Sledování individuálního pokroku žáků škola provádí pouze v omezené míře. Ve výuce se nedaří vždy systematicky vytvářet pro všechny žáky příležitosti pro zažívání úspěchu. Analýza výsledků vzdělávání ani jejich vývoje není systematicky prováděna, následně pak nejsou přijímána potřebná opatření ke zlepšení.

Ve školním poradenském pracovišti působí výchovná poradkyně, školní metodička prevence a na částečný úvazek školní psycholog. Škola se systematicky zabývá otázkami vzájemných vztahů mezi žáky, školní metodička prevence úzce spolupracuje s třídními učiteli i s ostatními pedagogy. V jednotlivých třídách jsou realizovány plánované preventivní aktivity, některé též ve spolupráci s ověřenými externími odborníky. Zjištěné problémy škola bezodkladně řeší. Na řešení problémů se efektivně podílí školní psycholog. Škola vhodně upřednostňuje motivační hodnocení chování. Zaměřuje se především na úspěchy žáků, počet pochval výrazně převyšuje počet kázeňských opatření a snížených známek z chování. Kariérové poradenství systematicky poskytuje výchovná poradkyně a realizované aktivity účelně napomáhají žákům s volbou jejich dalšího uplatnění.

Výchovná poradkyně též koordinuje péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky nadané. K termínu inspekce bylo ve škole 86 žáků s podpůrnými opatřeními 1. až 4. stupně a jeden mimořádně nadaný žák. Personální zabezpečení výchovného poradenství je vzhledem k aktuální situaci ve škole poddimenzované. Potřebné metodické vedení pedagogů a odpovídající kontrola tak nejsou zajištěny v potřebném rozsahu. Kvalita podpory poskytované žákům ve výuce a důsledné dodržování doporučení školských poradenských zařízení jsou výrazně závislé na pedagogických dovednostech a přístupu jednotlivých vyučujících, což má v některých případech negativní dopad na průběh vzdělávání žáků, případně na jejich hodnocení. Mimo výuku je žákům nabízeno doučování, škole se však nepodařilo do něj zapojit všechny neprospívající žáky. Žákům s řečovými omezeními je vhodně poskytována logopedická péče. Začleňování žáků s odlišným mateřským jazykem se škole daří, intenzivní výuka českého jazyka umožňuje žákům postupně se aktivně účastnit výuky všech předmětů. Výchovná poradkyně za tímto účelem vytvořila i metodickou podporu pro pedagogy pro práci s těmito žáky.

Škola podporuje své žáky v aktivní účasti v mnoha vědomostních a sportovních olympiádách a soutěžích. Díky tradiční spolupráci s městem a místními charitativními organizacemi se pedagogové a žáci základní školy společně se školní družinou podílí na celoškolských společenských akcích a projektech, např. velikonoční jarmark, vánoční zpívání apod. s dobročinným zacílením, a tím významně podporují rozvoj demokratických hodnot a občanských kompetencí žáků.

Závěry

Vývoj školy

- Došlo k přirozené obměně pedagogického sboru a navýšení počtu asistentů pedagoga.
- Navýšil se výrazně počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Byla vybudována venkovní učebna pro přírodovědné vzdělávání a učebna pro jazykové vzdělávání.
- Bylo posíleno vybavení ICT technikou.

Silné stránky

- Systematická podpora rozvoje kreativity žáků ve výtvarné, hudební i literární oblasti významně rozvíjí nadání žáků a přispívá k pozitivní prezentaci školy směrem k veřejnosti. Je propojena též s charitativní činností školy podporující rozvoj sociálních kompetencí žáků. Výtvarné činnosti se promítají též do výzdoby školy, která je esteticky na výši a vytváří příjemné a podnětné prostředí podporující vytváření dobrého vztahu žáků ke škole.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Vedení školy neposkytuje pedagogům dostatečnou zpětnou vazbu důležitou k jejich profesnímu růstu.
- Sporadické uplatňování diferenciací ve výuce neumožňuje vytvářet pro každého žáka podmínky pro jeho individuální pokrok dle jeho potřeb.
- Ve škole nejsou vždy v odpovídající míře dodržována doporučení školských poradenských zařízení, chybí důsledná kontrola dodržování těchto doporučení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zefektivnit pedagogické vedení školy, z hospitační činnosti poskytovat pedagogům zpětnou vazbu podporující jejich pedagogický růst, určit priority dalšího vzdělávání pedagogů dle potřeb školy, zefektivnit práci předmětových komisí.
- Diferencovat výuku směrem k žákům nadaným a směrem k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, důsledně dodržovat všechna doporučení školských poradenských zařízení.
- Uplatňovat prvky formativního hodnocení podporující motivaci žáků k učení a systematicky se zaměřovat na sledování individuálního pokroku.
- Zaměřit se na kooperativní metody při výuce, které by žáky výrazněji vedly k produktivním činnostem naslouchání, prezentování, domlouvání strategií a argumentování, navrhování více řešení, vedení ke složitějším komunikačním dovednostem, posílit práci s různými informačními zdroji.
- Věnovat větší pozornost funkčním gramotnostem, zejména podpořit rozvoj čtenářské gramotnosti ve všech předmětech.
- Zkvalitnit organizaci předávání účastníků školní družiny prostřednictvím aplikace elektronického vrátneho a zkvalitnit zázemí jednotlivých oddělení školní družiny.
- Zvážit zřízení pozice druhého zástupce ředitele školy a druhého výchovného poradce.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná městem Soběslav dne 30. 3. 2005 včetně dodatků č. 1 až 3, poslední ze dne 18. 12. 2020
2. Jmenování do funkce ředitele vydané městem Soběslav dne 14. 1. 2004 s účinností od 1. 3. 2004
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení k datu inspekční činnosti
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 20. 4. 2022
5. Školní vzdělávací program pro školní družinu platný od 23. 3. 2023
6. Školní řád základní školy platný od 9. 10. 2020
7. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 23. 3. 2023
8. Vnitřní řád školní jídelny platný od 1. 9. 2020
9. Školní matrika školní rok 2022/2023
10. Dokumentace školního poradenského pracoviště
11. Zápisy z jednání pedagogické rady školní rok 2021/2022 a 2022/2023
12. Zápisy z předmětových komisí ve školním roce 2022/2023
13. Výroční zpráva školy školní rok 2021/2022
14. Rozvrh hodin základní školy pro školní rok 2022/2023
15. Třídní knihy základní školy školní rok 2021/2022 a 2022/2023
16. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků školní rok 2022/2023
17. Koncepce rozvoje školy na období 2020 – 2025
18. Strategický plán rozvoje na období 2020 – 2025
19. Plán práce na školní rok 2022/2023
20. Další dokumentace zájmového vzdělávání

21. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o dosažené odborné kvalifikaci a dalším vzdělávání)
22. Dokumentace týkající se oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně knihy úrazů
23. Ekonomická dokumentace školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PaedDr. Martina Baarová, školní
inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Jana Kotyzová, školní inspektorka

Mgr. Bc. Regina Mihulová, školní
inspektorka

Bc. Vladimír Štípl, kontrolní pracovník

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.